

Projektrapport:

Nordisk standard för byggbranschens e-handel

SBUF-rapport 11732

BEAst AB
2009-06-05

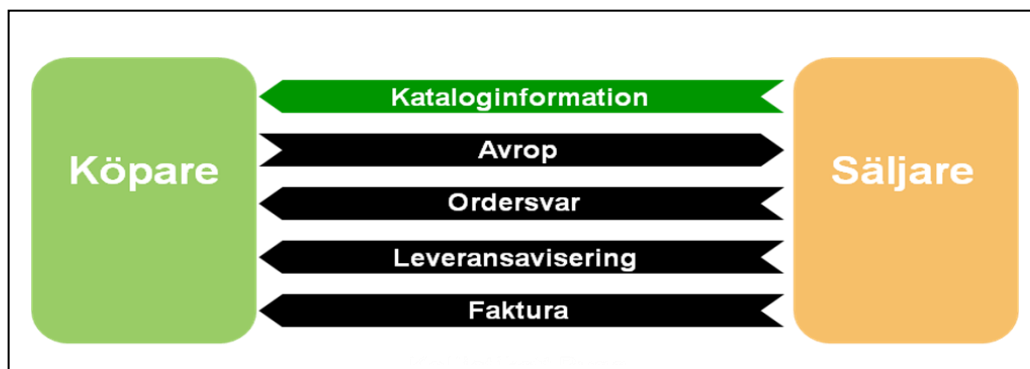
1. Nordisk samordning av e-handelsstandard

1.1 Bakgrund

Syftet med projektet var att skapa enklare elektroniska affärsrelationer mellan företag i Sverige, Norge och Danmark genom att samordna standarder för elektronisk affärskommunikation. Företeelsen e-handel har funnits i byggbranschen i ett flertal år men man har använt olika versioner av internationella standarder, vilket skapat onödiga kostnader vid handel mellan länderna. Även inom respektive land har det förekommit att olika företag har gjort olika vägval av standarder. Behovet av en gemensam och väl definierad standard har därför varit stor, inte minst med tanke på e-handels ökade betydelse.

1.2 Standardens innehåll

Namnet på standarden har satts till ”Nordic Building” och den täcker hela scenariot av informationsöverföring i samband med handel. Standarden är främst framtagen för handel med varor, men kan till stor del även användas för handel med tjänster.

Nordic e-Building består av ett antal meddelanden som skickas mellan företagens system.

Standarden består av fem meddelanden:

- Kataloginformation som också kallas artikel- och prisinformation. Det innebär att leverantören skickar över all grundinformation om avtalet. Informationen lagras i köparens inköpssystem och kan användas för att hitta produktinformation och priser, samt för att lägga beställningar och kontrollera fakturor.
- Avrop är en order (beställning) som läggs utifrån avtalet mellan parterna.

- Ordersvar/orderbekräftelse är en bekräftelse med uppgifter om eventuella avvikelser från beställningen.
- Leveransavisering är den exakta leveransinformationen som inkluderar eventuella brister som kan ha uppstått efter orderbekräftelsen, t.ex. vid plock. Den ger ett underlag för effektiv godsmottagning och fakturaavstämning.
- Fakturan kan, när övriga meddelanden används, hanteras mer eller mindre automatiskt så länge den stämmer, vilket innebär en betydande administrativ besparing.

1.3 Dokumentation

Standarden Nordic e-Building har dokumenterats på följande sätt för varje av de meddelanden som ingår:

- En affärstransaktion, vilket är en beskrivning av innehållet. Det har verksamhetspersonal som målgrupp och kräver inga tekniska kunskaper alls.
- En meddelandespecifikation, vilket är en detaljerad beskrivning som inkluderar struktur, koder, fältlängder och datatyper. De har teknisk personal som målgrupp och behövs för implementerings- och integrationsarbete.

Meddelandebeskrivningarna finns för varje meddelande i två versioner, dels Edifact och dels XML. Däremot är affärstransaktionerna helt neutrala vad gäller teknisk syntax. På ett sätt hade det varit en fördel om det endast funnits en syntax, men i praktiken är det omöjligt. Edifact har funnits i många år och är mycket etablerat och vanligt förekommande, vilket gör att många företag tycker att det är mest rationellt att fortsätta med Edifact som plattform. XML är en nyare teknik som ofta används för intern integration, och en del företag ser ett värde i att använda det även för extern kommunikation. Det viktiga är att en affärstransaktion, dvs innehållet i t.ex. en orderbekräftelse, är identisk oavsett om det är Edifact eller XML som använts som syntax.

All dokumentation finns på www.beast.se och frågor om standarden kan ställas på info@beast.se.

1.4 Praktisk användning av standarden

För de företag som har ett väl utvecklat affärssystem används standarden för att skicka affärstransaktionerna direkt mellan de två företagens system (EDI). Det innebär att processen till stora delar kan automatiseras. För mindre företag finns det webbportaler där de kan hämta och lämna order, fakturor och annat via webbformulär, något som brukar kallas enkel e-handel eller Webb-EDI.

Under tiden som projektet pågått har BEAst byggt upp stödfunktioner för de företag som vill införa standarden. Inte minst är Valideringsportalen en tjänst som kortar ledtiderna vid införande. Tjänsten innebär att ett företag kan testa filer baserade på standarden och validera att de stämmer. När de sedan börjar skicka meddelanden till sin kund kan man vara nästan helt säker på att de stämmer. Tjänsten är tillgänglig via BEAst:s webbplats för alla medlemsföretag i BEAst och deras affärspartners.

2. Måluppfyllelse

De mål som sattes upp för projektet var följande:

Uppsatt mål	Status
1. Samordna norsk, svensk och dansk EDI-standard så att handel mellan länderna kan utföras så effektivt som möjligt.	Detta mål är uppfyllt. Den viktiga delen var att definiera och komma överens om innehållet i affärstransaktionerna. Standarden är utgiven och har börjat användas.
2. Anpassa standarden i möjligaste mån till europeisk och internationell standard för att underlätta handel även med länder utanför Norden.	Detta mål är uppfyllt. Vi har bl.a. fått några av de viktigaste aktörerna i Finland att använda standarden.
3. Parallellt utveckla standard för XML-meddelanden för aktörer som önskar bruka denna standard.	Detta mål är uppfyllt. Punkten försenade länge projektet men har färdigställts i juni 2009. Det är en stor fördel att kunna erbjuda företagen både en Edifact- och en XML-version.
4. Samordna meddelanden för användning av norska, svenska och danska varudatabaser.	Detta mål är uppfyllt. Det har funnits ett visst motstånd, inte minst från svenska aktörer, men alla har accepterat standarden.
5. I samverkan med små och medelstora medlemsföretag och med andra aktörer, utvidga användningen av handelsmeddelanden till nya led i värdekedjan (exempelvis entreprenörer inom el och vvs).	Detta mål är delvis uppfyllt. Vi har bl.a. fått med VVS-aktörer i samarbetet. Det finns också systemleverantörer som kan erbjuda standarden i enkla lösningar vilket underlättar avsevärt för små företag.
6. Etablera pilotprojekt för användning av nya standarder.	Detta mål är uppfyllt. Det finns avtal med flera företag om att medverka i pilotprojekt och flera av dem har också börjat skicka elektroniska affärstransaktioner enligt den nya standarden.

3. Nedlagda timmar

Antalet nedlagda timmar i projektet är ca 600 timmar, vilket avser svenska projektdeltagare. Därutöver kommer arbete som sker i pilotföretagen och hos BEAst:s nordiska systerorganisationer.

4. Sammanfattning

Projektet är till klart och vi anser att det varit framgångsrikt. Vi har redan sett att standarden börjar användas på många ställen. På en enkät bland BEAst:s medlemsföretag vintern 2008 svarade 57% att de skulle ha Nordic e-Building infört senast 2009, 25% visste inte medan 7% svarade nej. Med tanke på att standarden inte ens var helt färdig är det ett positivt resultat. I Sverige har riksentreprenörerna beslutat sig för att använda standarden och i Norge ingår ett 60-tal företag i ett projekt där Nordic e-Building ingår som en standard. I Danmark har det ännu inte blivit något direkt genomslag vilket i och för sig inte är så konstigt då det ofta är en ganska stor ledtid innan en standard slår igenom. Däremot har några större finska företag valt att använda standarden vilket är särskilt glädjande då Finland inte medverkade i projektet.

Vår slutsats är att Nordic e-building kommer att vara byggbranschens standard för elektronisk affärskommunikation för ett flertal år framöver.

Stockholm 2009-06-05

BEAst AB

Peter Fredholm
VD